

जंगल मीटिंग

लेखन – डॉ. प्रमोद कुमार तिवारी

चित्रांकन – श्रेयस रजनीश व्यास

आभार

कार्यक्रम समन्वयक

प्रो. उषा शर्मा, प्रोफ़ेसर एवं प्रभारी,
राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र प्रकोष्ठ, एन.सी.ई.आर.टी., दिल्ली

लेखन

डॉ. प्रमोद कुमार तिवारी

चित्रांकन

श्रेयस रजनीश व्यास

मार्गदर्शन

प्रो. नीना सबनानी, एनिमेटर एवं सहायक संकाय,
डिज़ाइन विभाग, भारतीय प्रौद्योगिकी संस्थान, हैदराबाद

आभार ज्ञापन

श्री श्याम सिंह सुशील, लेखक

श्री अक्षय कुमार दीक्षित, मेंटर, शिक्षा निदेशालय, दिल्ली प्रशासन, दिल्ली
डॉ. प्रसाद एस ओंकार, प्रमुख (डिज़ाइन) एवं एसोसिएट प्रोफ़ेसर, आई.आई.टी., हैदराबाद
प्रो. दीपक जॉन मैथ्यू, प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
श्री डेल्विन जूड रेमेडियोज, सहायक प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
श्रीमती अंकिता रॉय, सहायक प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
डॉ. मोहम्मद शाहिद, सहायक प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
डॉ. सौरव देवरी, सहायक प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
डॉ. शुहिता भट्टाचार्जी, सहायक प्रोफ़ेसर, उदार कला विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
श्री गौतम गोस्वामी, सहायक प्रोफ़ेसर, एनीमेशन एवं मल्टीमीडिया विभाग,
बिरला प्रौद्योगिकी संस्थान, जयपुर

श्री मोहम्मद शाह आलम, वरिष्ठ परामर्शदाता (आई.सी. टी.),
राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र प्रकोष्ठ, एन.सी.ई.आर.टी., दिल्ली
सुश्री भावना खेड़ा, कनिष्ठ परियोजना अध्येता,
राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र प्रकोष्ठ, एन.सी.ई.आर.टी., दिल्ली

Ka Jingialang ha Khlaw

La thoh da i

Dr. Pramod Kumar Tiwari

Ki dur

Shreyas Rajneesh Vyas

विद्यया ऽ मृतमश्नुते

एन सी ई आर टी
NCERT

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING

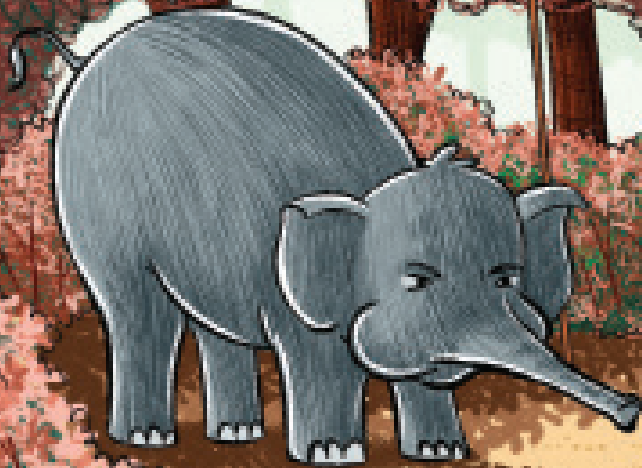
Naduh mynstep u Chulbul Chuhiya bad u Bittu Sparrow kim don por shuh wat tang ban pynhiar mynsiem ruh. La aiti ha ki ia ka kam ban leit sha ki iing jong baroh bad ban iathuh ha ki shaphang ka jingialang ban long mynta ka sngi bad ban khot burom ia ki.

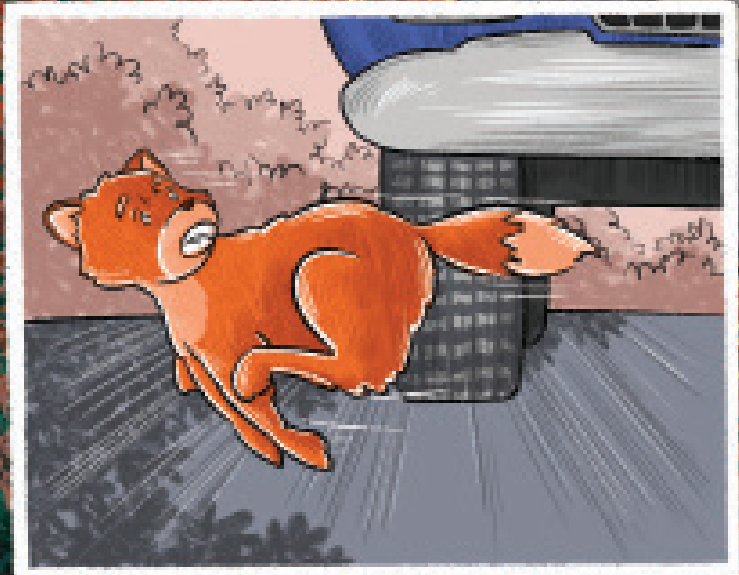
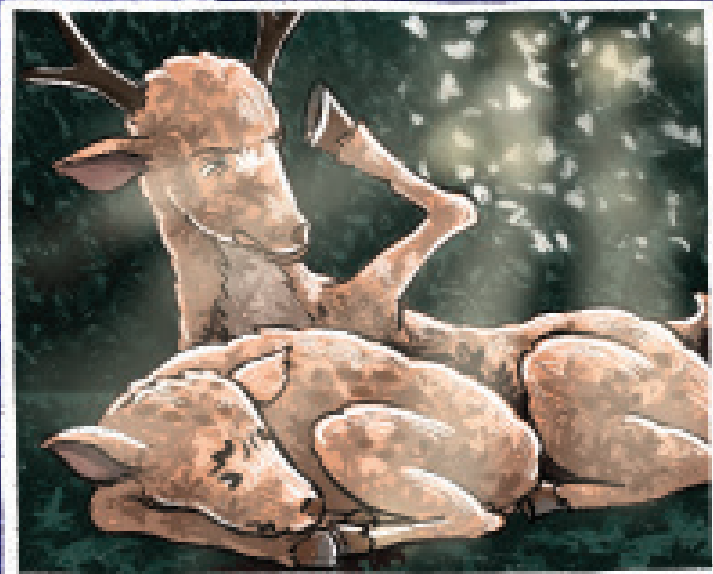
Sa katai ka kyn-
dong dang sah
ban pynkhuid!

आपातकालीन बैठक

Ha kine ki 10 snem ba
la leit noh, la iöhi shi-
bun ki jingktah kiba
sniew jong ki briew
ha ka jingim jong ki
mrad. Kane jingialang
la long halor kumno
ban kiar na kine ha ki
por ban sa wan.

Hato ki shem ba ka jing-shai nga kam biang?

Hadien ba ki mrad bad ki sim baroh ki la iäpoi, ka jingialang ka la sdang.

İathuh iä nga, hato kine ki pateng ba mynta ki la klet iä la ka jingshongdor?

Balei iä baroh ki rangbah ym shim la khot?

Peepal Dada, wat nym dom.

Ngim shym la klet iä phi. Ha ka taiew ban wan, la pynbeit ban pynlong jingialang na ka bynta ki dieng bad ki jingthung.

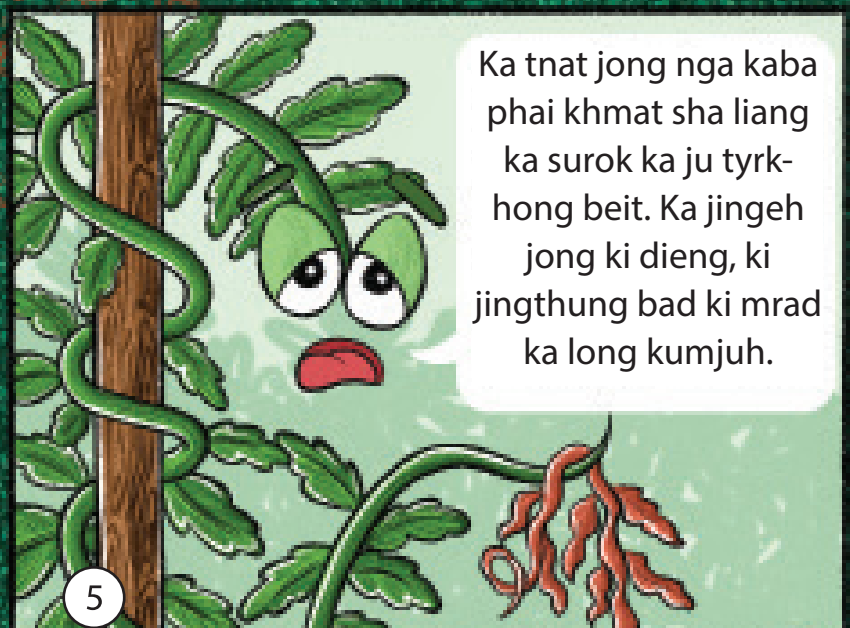
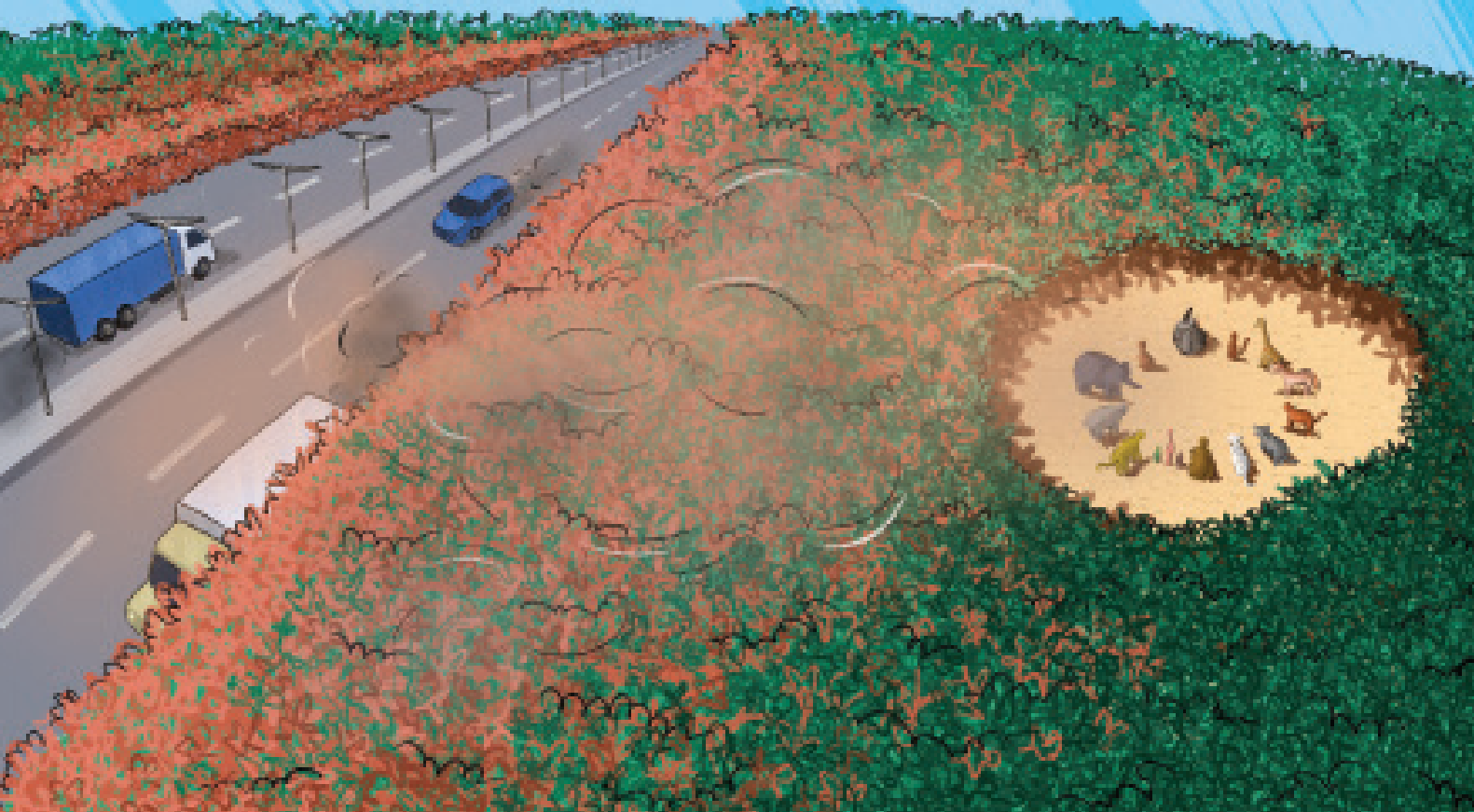

Kaei kane? Haba
ngi ia shong ia
sah lang bad ngi
ia kmen ngi ia
sngewsih lang,
balei ki jingialang
pat hap pynlong la
ka jong?

Kane ka jingleh
sniew jong ki
briew ka jia ha
ngi ruh.

Lada baroh
ngi ia thaw
buit lang, sa
tang kata kan
long kaba jop.

Ka tnat jong nga kaba
phai khmat sha liang
ka surok ka ju tyrk-
hong beit. Ka jingeh
jong ki dieng, ki
jingthung bad ki mrad
ka long kumjuh.

Ka jingong u Peepal
Dada ka dei.

Īa ki dieng bad ki
jingthung ruh yn sa
kynthuh lang ha kane
ka jingialang.

Īa ki kyntien jong ki
ruh dei ban buh lang
ha ka mat iäkren....

Bad ĩa ka jing-
bisha dei
ban pyniaid
shakhmat.

Mynta ngan kyrpad
ĳa i Monu Peacock
ban iathuh ha ngi
shaphang ki jingeh
baroh.

Iwei hadien iwei i Monu i la buh ia ki jingeh baroh ha khmat baroh lang.

Ka jingduh noh jong ki tyllong um ba mih hi na mariang.

Ka jingpyniaid marwei ia ka um da kaba shna ia ki sden.

Ki sharak kiba heh kiba meh ha surok baroh shimiet.

Ka jingiap jong ki mrad namar ka jingsyang.

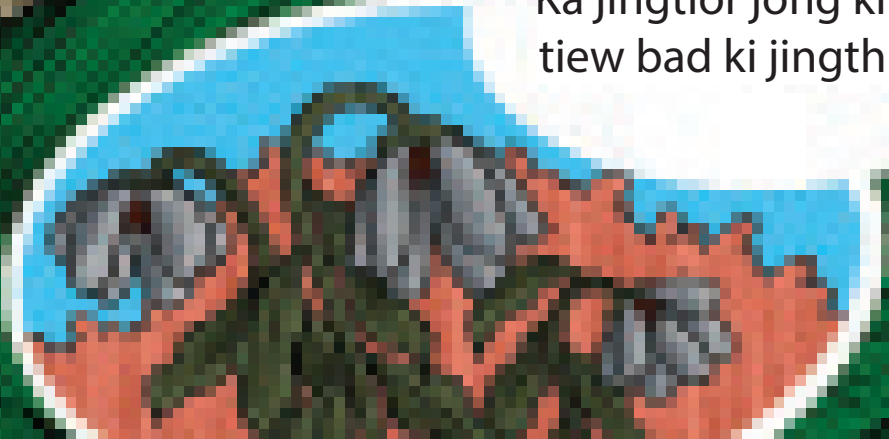
Ka jingkiew ka pum-pum bad ka tdem.

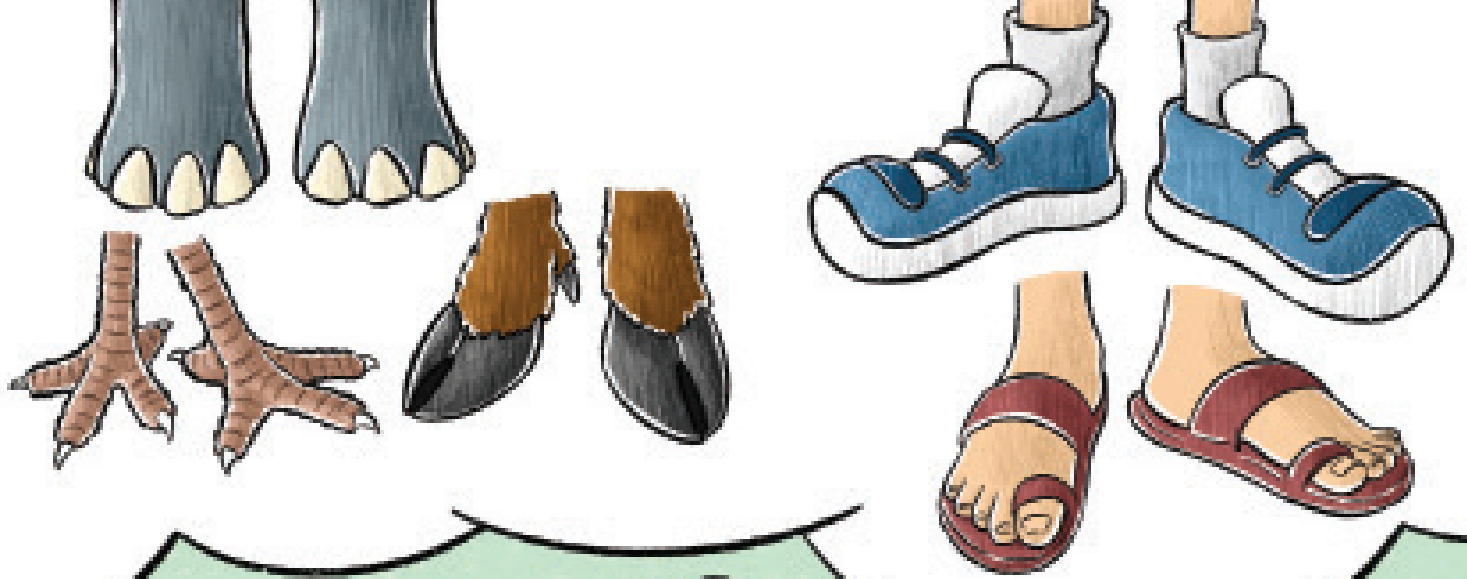
Ka jingbteng ban rit ki jaka khlaw.

Ka jingpom dieng bad ka jingshna ia ki surok bah.

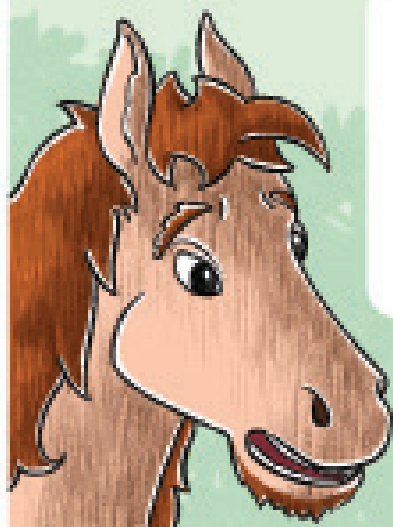

Ka jingtlor jong ki syntiew bad ki jingthung.

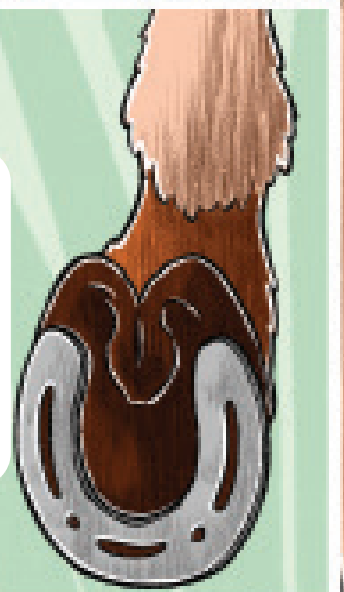
Sngap ia nga. Ka jingiaid
ha ki surok bad ki madan
ba la siang dewbilat ka
long kum ba ktha ia ki
symbai nar.

Nga la iöhsngew ba ki
don ar jait ki jingthaw
- kito kiba phong juti
bad kito ki bym phong.

Bad nga dang mut
ba nga dei na ki jait
jingthaw kaba ar.

Tangba
peit! Kine ki
briew ki la
pynlong ia
nga ruh ban
phong ki
juti.

Sngap ia nga ruh..., naduh mynno kine ki jait jingbam ki la sdang ban long kiba la khleh bad bym paka shuh?

U sohmynken jong nga um don jingmad shuh kum mynshuwa. I kumba don mano re ba la khleh dawai ha ki.

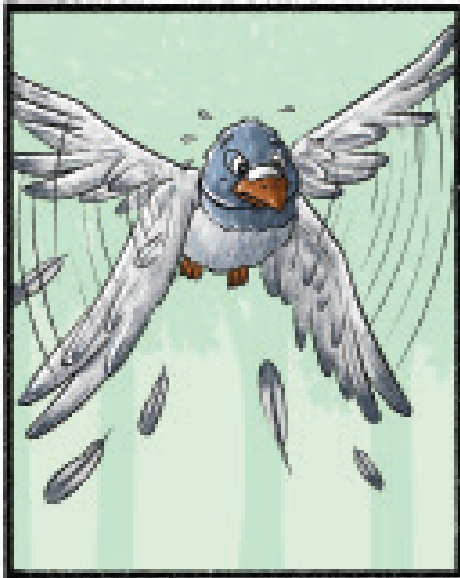
Mano ba ong kane?

Nga ruh nga kwah ban ong eiei.

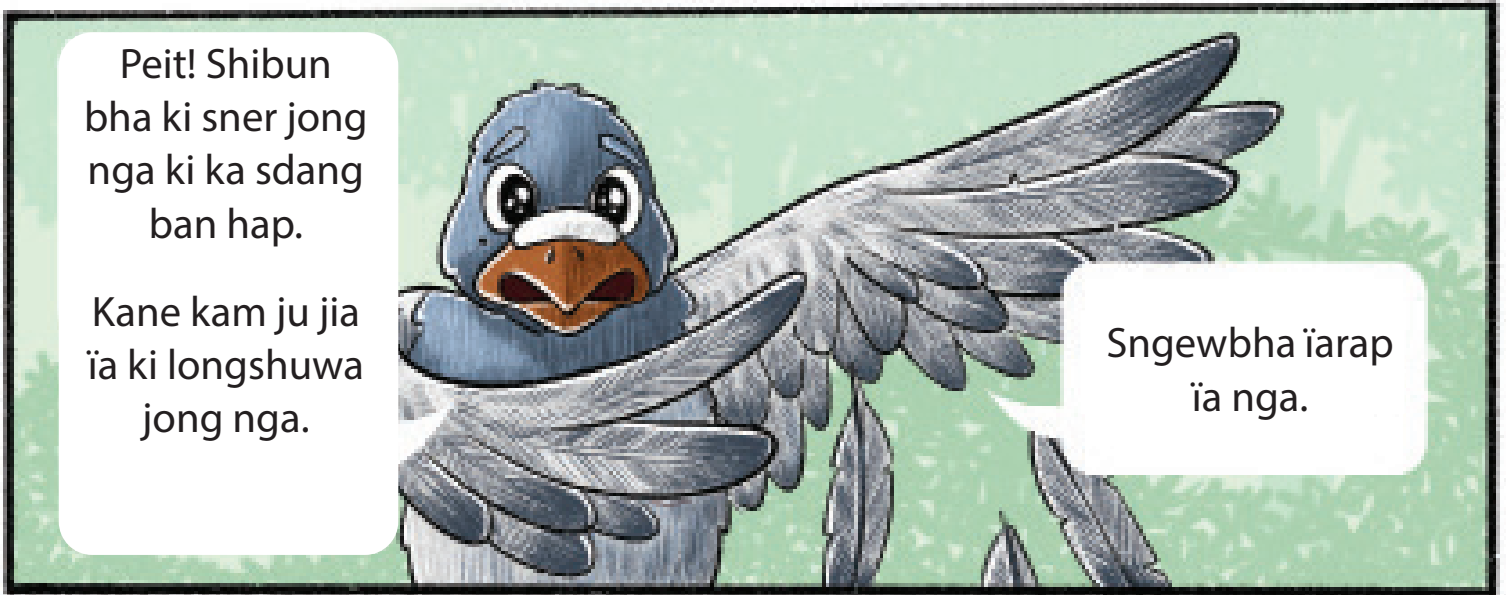

Ma nga! Dkhiew rit! Ngi la shem jinjar shi katdei. Man ba iohi kine ki khun jong u bynriew ia ngi, ki long kloiban shim ia ka jingim jong ngi.

Ngim pat ju pynmysaw ia ki.

Nga panmap ba nga la poi slem.

Peit! Shibun bha ki sner jong nga ki ka sdang ban hap.

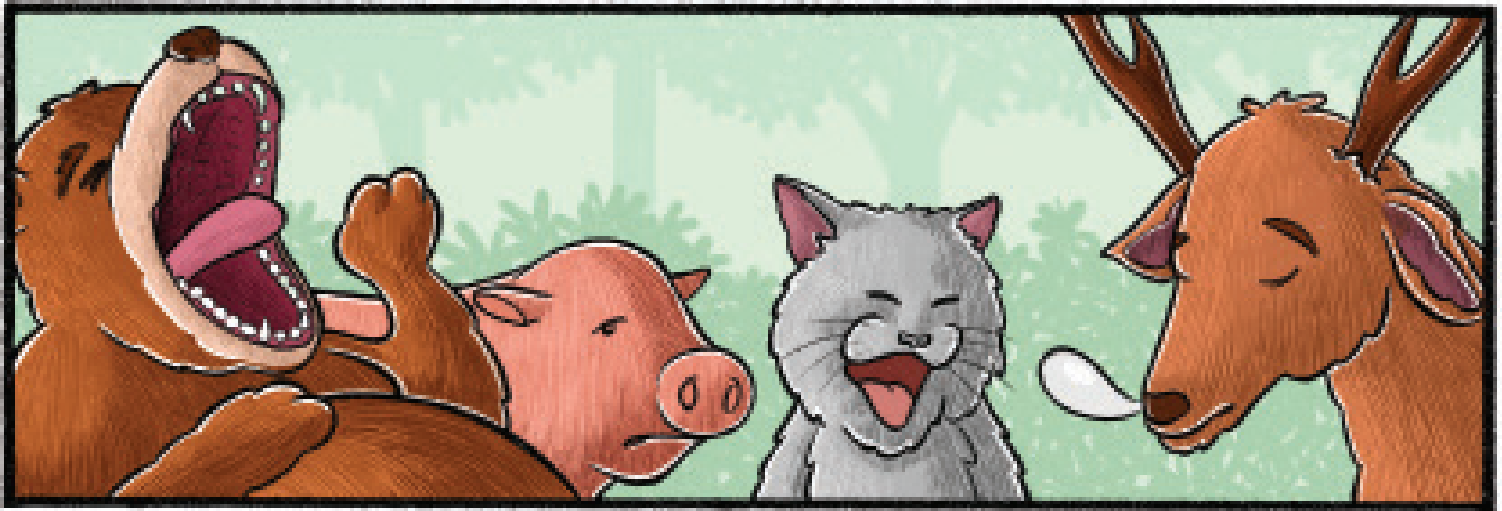
Kane kam ju jia ia ki longshuwa jong nga.

Sngewbha iarap ia nga.

Ah Blei! Hato phi dih um na jaka buh um na iing kiwei?

Wat ong ba ka um ka la jakhlia!

Baroh ki iathuh
ia la ki jingeh
hangne bad phi
baroh phi thiah
lyngngai shadien?

Paralok, kane ka
dei ka mat kaba
kongsan bha. Ngi
hap ban pyrkhath
jylliew halor kane.

Nga tyrwa ban pynlong da ka jingialang baroh shi pyrthei kaba lai sngi halor
kane ka mat bad ban iawer ruh ia ki riewshemphang na kylleng ka pyrthei sha
kane.

Ryngkat bad
kane, dei ban
khot ruh ia ki
bynriew sa ka
jingiakren

Bad da kane, ka jingialang ka la kut noh hadi-
en ka jingai khublei da i Munnu i ba dei i mat-
tah.

विद्यया ऽ मृतमश्नुते

एन सी ई आर टी
NCERT

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING